

Tips: Så handskas du med psykopatchefen

Du charmas av chefen men märker snart att det är en fullblodspsykopat. Bättre fly än illa fäkta? Nja, inte säkert, tidningen Metro radar upp tips om hur du bemästrar situationen.

Se till att dokumentera alla elaka mejl och taskiga verbala påhopp för en eventuell framtida tvist, där du tar hjälp av facket. Försök att vara stark, reta inte upp psykopatchefen med saker som sedan kan användas mot dig, tipsar organisationskonsulten Doris Dahlin i Metro.

"Psykopatiska chefer är egocentriska personer med en i princip obefintlig förmåga att känna empati med andra människor. De är känslökalla och opålitliga och manipulerar ofta sin omgivning", säger hon till tidningen, där hon råder den som är utsatt att läsa på om psykopatchefens beteende i litteraturens värld för att lättare hantera den problematiska situationen.

Undvika att ta "galningens" agerande personligt - ha distans, är ett annat tips. Liksom att - avslutningsvis - aldrig utmana psykopatchefen i strid.

"Dina chanser att kunna gå vinnande ur en konflikt är tyvärr minimala eftersom psykopater är experter på att vara trevliga och få folk på sin sida när det behövs", slår Doris Dahlin fast i Metro.

Toni kommentar:

Psykopatchefer finns det många av inom kollektivtrafikbranschen, enligt flera utredningar är antalet chefer vilka lider av Asperger syndromet inom kollektivtrafiken överrepresenterat.

Vad är Asperger syndromet?

Har i sak rätt men är omöjligt att tillämpa **Asperger**s syndrom inom kollektivtrafik branschen

Aspergers syndrom (en allvarlig sjukdom) som finns mest bland personer som arbetar inom kollektivtrafiken
(Källforskning: sök på Google, **Aspergers** syndrom, där finns det 9.340 artiklar och utredningar.)

Ett växande problem och besvärande faktum är att som följd av avregleringen av den svenska järnvägen och bildandet av många länstrafikföretag har en helt ny företeelse framkommit nämligen ett stort antal personer med **Aspergers** syndrom i branschen.

Järnvägs samt kollektivtrafiken och i länsbolagen har visat sig vara ett av det område som attraherar personer med Aspergers syndrom. Redan i tidig skolålder utvecklas ett påtagligt specialintresse som medför en avskärmning och att bli helt uppslukad av sin egen sysselsättning och sitt specialintresse. Om specialintresset är tidtabeller, busstyper, spårvagnslinjer eller loktyper är rena slumpen då ritualerna och rutinbundenheten är det centrala i perceptionsstörningen.

Tvånget, tvångstankar och rutinbundenheten är kopplat till specialintresset men även andra områden som måltider, toalettbesök eller turordning kan förekomma. Dessa personer visar sitt intresse för andra människor och sin omgivning endast när det gäller detaljer och företeelser som gäller specialintresset vilket ser sig besynnerligt för andra människor. Språkbruk är synnerligen väl utvecklat och personerna har en ovanlig tankeskärpa, klarsynthet samt envishet och har därför ofta blivit mycket framgångsrika i kollektivtrafiken, man äger ordet. Flertalet av de personer som har **Aspergers** syndrom är män.

Vad är då problemet? Jo, att **Aspergers** -människans problem rör framför allt relationerna till vanliga människor som socialt umgänge och att lyssna på andra. Det är områden som upplevs ointressant då de saknar en hjärnfunktion som kan hantera empati och att tolka innebörden i verbala budskap från en annan person. En person med Aspergers syndrom anser att andra människor har okunskap eller visar intolerans när de inte delar samma uppfattning i sak. Personerna i fråga reagerar då med långa brev, utläggningar, anmälningar och detaljmani etc.

Många vuxna med Aspergers syndrom är inte diagnostiserade och vet inte varför de har dessa problem och agerar på ett kontraproduktivt sätt till vad som skall uppnås med ett överordnat mål som god kollektivtrafik. Personen saknar således empati och förståelse för vanliga människors behov, tror att regelverk och strikta rutiner löser allt och allting. **Aspergers**-personen vill vara särpräglad och blir mycket upprörda av krav på förändringar i invanda rutiner och system. Att byta ett kontorsrum till ett annat kan utlösa oerhörda känslor, att bli förflyttat till annan plats inom företaget är en hotbild med vilken personen ifråga har stora problem utan hjälp att hantera.

Nu har det visat sig att just järnvägs- och kollektivtrafiken är områden som attraherar dessa personer speciellt mycket då kraven på social kompetens har varit underordnat regelverken. Vi talar här om personer med hög intelligens vars föräldrar ofta har akademisk examen eller en egen utbildning som vida överskrider det som krävs för arbetsuppgiften.

I SJ organisationen stoppades dessa personer tidigt i aspirantutbildningen och i det

urvals system som fanns i statens tjänst via verksläkare mm. Dessa effektiva och nödvändiga spärrar är sedan uppdelningen av SJ år 1988 borta och ett antal personer har således kunnat göra karriär genom ovanlig tankeskärpa och envishet trots total brist på empati och social förmåga.

Symptomen finns inom infrastruktur, länsbolagen, operatörsbolag och inom persontågstrafiken. Diagnosen är tydlig för omgivningen men inte för personerna som många gånger inte vet eller förstår varför de har problemen. Flera nystartade bolag har letts av denna typ av personer med överkliga förväntningar på trafikutveckling, brist på affärsmässighet vilket i sin tur leder till konkurs och nedläggning. Det är cirka fem promille eller cirka 40 000 av landets befolkning som har Aspbergers syndrom - om alla är verksamma inom kollektivtrafik - är dock en öppen fråga men det finns en klar överrepresentation.

Behandlingen är att omgivningen är uppmärksam och inte låter sig duperas eller att låta sig styras av personer som saknar normal empati och verklighetsuppfattning.

För trafikhuvudmän och företag i branschen är det helt nödvändigt att uppmärksamma Aspbergers syndrom som företeelse. Det är viktigt att rekrytera rätt och att stoppa personer och chefer med begåvningshandikapp, som har rätt i sak, men är omöjliga att genomföra i dagens kollektivtrafik. Kombinationen stora skattesubventioner och liten eller ingen ägare kontroll från politiska styrelser som lätt låter sig duperas förskräcker.